

DEN LILLE GRØNNE 2018

Hent affalds-
kalenderen
på nettet

Få styr på
husets farlige
stoffer, før du
river ned!

Har du styr
på dit krat?

Bekæmp
rynket rose

Kontaktoplysninger

ODSHERRED KOMMUNE

Adresse (post og personlig henvendelse):

Rådhuset, Nyvej 22, 4573 Højby.

www.odsherred.dk

Åbningstider:

Mandag-onsdag: 10.00-14.00

Torsdag: 15.00-17.30

Fredag: 10.00-12.00

Telefontider

Mandag-torsdag: 10.00-14.00

Fredag: 10.00-12.00

CENTER FOR NATUR, MILJØ OG TRAFIK

Affaldsteam: Tlf.: 59 66 60 80

affald@odsherred.dk

Miljøteam: Tlf.: 59 66 60 35

miljoe@odsherred.dk

Naturteam: Tlf.: 59 66 60 05

natur@odsherred.dk

Trafikteam: Tlf.: 59 66 60 03

trafik@odsherred.dk

Vandteam: Tlf.: 59 66 60 08

vand@odsherred.dk

CENTER FOR PLAN, BYG OG ERHVERV

Tlf.: 59 66 60 60

byggesag@odsherred.dk

Byggesagsteamet er lukket for henvendelser hver onsdag.

ODSHERRED FORSYNING

Odsherred Forsyning er et selvstændigt aktieselskab, der tager sig af:

- Opkrævning af forbrugsafgifter
- Den offentlige spildevandsforsyning
- Kommunal vandforsyning i Nykøbing og Egebjerg
- Tømningsordning af hustranke (septiktank og samletanke for spildevand).
slam@odsherredforsyning.dk

Odsherred Forsyning

Hovedgaden 39

4571 Grevinge

Tlf.: 70 12 00 49

info@odsherredforsyning.dk

www.odsherredforsyning.dk

Åbnings- og telefontider

Mandag-torsdag: 8.30-15.00

Fredag: 8.30-12.00

RENOVATION:

Ved manglende afhentning af affald, ring til renovatøren:

Restaffald i sommerhuse
+ rest/bio i helårshuse.

M. Larsen: 43 48 93 35

Storskrald og aviser/metal
RenoNorden: 56 25 05 50

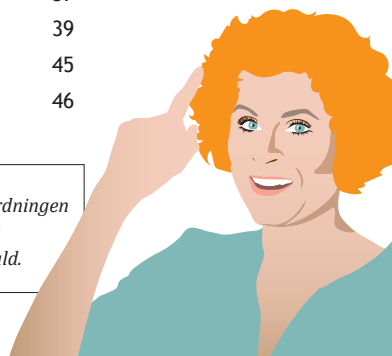
Odsherreds første Folkemøde kvitterede med både gode debatter og noget for lattermusklerne og de kreative hænder

Indholdsfortegnelse

Affald	4
Sorteringsguider	10
Storskrald, haveaffald og grene	16
Genbrugsstationerne	18
Brug brændeovnen rigtigt	21
Afbrænding af affald	22
Sankthansbål og bålpladser	23
Hegn og skel	24
Beskæring	25
Private fællesveje	26
Sne og rene fortove, stier og veje	28
Olietanke	29
Når du skal bygge nyt eller bygge til	30
Jorden på din ejendom	34
Drikkevand	35
Spildevand	36
Vandløb, grøfter og dræn	37
Natur og naturpleje	39
Døde dyr i landskabet	45
Rotter og andre skadedyr	46

Gi' det værdi:

Bliv tilmeldt SMS- eller e-mailordningen på www.odsherred.dk/affald og få besked når du får hentet affald.

Sortér dit affald - gi' det værdi

I Odsherred Kommune har vi en høj genanvendelsesprocent. 42 % af husholdningsaffaldet bliver genanvendt - og 85 % af affaldet på genbrugsstationerne indgår i nye produkter.

Men vi kan stadig forbedre affaldssorteringen. Som led i denne strategi har Kommunernes Landsforening i 2017 lanceret en ny serie piktogrammer, der skal kunne bruges i alle kommuner, selv om beholderne ser forskellige ud.

En del kommuner har allerede taget dem i brug, som led i nye ordninger. I Odsherred Kommune vil vi løbende tage de nye piktogrammer i brug, efterhånden som vi udskifter fx flaskebøbler og affaldscontainere.

I starten af 2018 tager vi piktogrammerne i brug ved etageejendomme i kommunen, da der her er et stort potentiale for at forbedre sorteringen.

Det første sted, du vil kunne møde de nye piktogrammer, er ved etageboligerne i kommunen.

Piktogrammerne vil løbende blive taget i brug ved sommerhuse og helårshuse, fx når vi udskifter ødelagte låg.

Gi' det værdi:

Følg Gitte Værdi og få gode råd og nyheder om affald i Odsherred på www.facebook.com/GITTEVAERDI

Hvor er tømmekalenderen

I lighed med sidste år, får du ikke din tømmekalender sammen med Den Lille Grønne. I stedet kan du selv printe den fra odsherred.dk/affald. Her kan du også tilmelde dig vores SMS- eller e-mail-service.

I selvbetjeningsløsningen kan du også give os besked om manglende tømninger, ødelagte låg og skillerum - og bruge sorteringsguiden, hvis du er i tvivl om, hvordan affaldet skal sorteres.

Brug SMS-løsningen, hvis du vil have besked, dagen før du får hentet affald. Storskrald/haveaffald kan du også få 14 dage før. Hvis du tilmelder dig nyheder fra kommunen, får du også besked om fx kompostdag på genbrugsstationerne eller evt. uregelmæssigheder i affaldstømningen.

Vi henter dit affald

For at skraldemanden kan hente dit affald, skal din skraldespand placeres rigtigt, og din adgangsvej eller kørevej skal være fremkommelig. Bl.a. skal du beskære bevoksning ud mod vejen.

KRAV TIL DIN ADGANGSVEJ

- Adgangsvejen skal være mindst 1 meter bred og bestå af et fast underlag: fliser, asfalt eller lignende. Granitskærver, perlesten, ærtesten, græs og lignende er ikke fast underlag.
- Der må ikke være trapper og adgangsvejen må stige max. 1 meter pr. 10 meter adgangsvej.

Der skal være fri adgang til beholderen og plads omkring den. På tømmedagen skal beholderen stå med håndtagene og hjulene vendt ud mod vejen.

DER SKAL VÆRE FRI PASSAGE, FX VED BESKÆRING AF TRÆER OG BUSKE

- Ejendomme med **helårsrenovation** må stille beholderen maks. **10 m** fra skel
- Ejendomme med **sommerhusrenovation** må stille beholderen maks. **5 m** fra skel, såfremt adgangsvejen er i orden.

Ved sommerhuse i landzone og sommerhusområder med mere end 5 meter til adgangsvejen og ved landejendomme med mere end 10 meter til adgangsvejen, må du stille din skraldespand ved din ejendom. Kørevejen til din ejendom skal være fri for forhindringer og tilstrækkelig bred og funderet til, at skraldebilen kan køre på den.

Er adgangsvejen blind, skal skraldebilen kunne vende ved din ejendom.

Gi' det værdi:

Har du ikke fået tømt? Giv os besked via selvbetjeningsløsningen på www.odsherred.dk/affald

Låget skal kunne lukkes, ellers tømmer vi ikke. Ekstra beholdere kan bestilles på www.odsherred.dk/affald

Hvis du har ekstra affald

Hvis du har mere affald end der kan være i din beholder, får du ikke tømt. Låget skal kunne lukkes helt.

Hvis du ofte har for meget affald, kan du bestille en ekstra beholder. En ekstra 240 l beholder til restaffald koster 750 kr/år for helårshuse og 670 kr/år for sommerhuse. Du kan bestille den på www.odsherred.dk/affald eller ringe til Affaldsteamet på tlf. 59 66 60 80.

Har du af og til mere affald, end der kan være i beholderen, kan du købe en ekstra sæk påtrykt "Ekstra". En ekstra sæk koster 40 kr. I prisen er inkluderet selve sækken, tømning og affaldsafgiften.

Hvis du ofte låner/lejer dit sommerhus ud, kan du evt. have ekstra sække liggende til gæsterne.

DE EKSTRA SÆKKE KAN KØBES I (SPØRG I KIOSKEN):

Asnæs:

Superbrugsen, Asnæs Centeret

Fårevejle:

Dagligbrugsen, Adellers Alle 144

Højby:

SuperBrugsen, Højby Stationsvej 8

Odden:

SuperBrugsen, Oddenvej 217, Havnebyen

Rørvig:

Spar, Rørvigvej 192 og Spar, Smedestræde 9

Vig:

Superbrugsen, Vig Hovedgade 32

Nykøbing Sj:

Superbrugsen, Algade 31

Vig Lyng:

DagligBrugsen, Lyngvej 187

Gi' det værdi:

*Låget skal kunne lukkes.
Ellers tømmer skraldemanden
ikke beholderen.*

Bio-/restaffald hentes af tokamrede biler, der holder affaldet adskilt. Skraldebilen der henter aviser/metal ser anderledes ud, men sammenblander heller ikke affaldet.

Affald i dit helårshus

Ejendomme med helårsrenovation får hentet bioaffald, restaffald, metal-emballager, aviser/papir og batterier. Tre gange om året kan du også få hentet storskrald, haveaffald og grene.

Bioaffald/restaffald og metal/aviser er opdelt i tokamrede beholdere. Det betyder, at de skraldebiler, der henter affaldet også er opdelt med to kamre, så affaldet fra de to fraktioner ikke sammenblandes. Efterfølgende køres affaldet til omlastning, hvor hvert kammer tømmes hver for sig. Der er altså ikke tale om at sammenblende affaldet, da dette vil forringe affaldets værdi - både ift. nyttiggørelse og økonomi.

Restaffaldet køres til forbrænding, mens bioaffaldet køres til bioforgasning i Audebo. Metal og papir køres til genanvendelses-anlæg i Danmark eller udlandet.

Som noget nyt, må du også aflevere små kartonæsker sammen med papiret. Husk at klappe æskerne sammen.

Batterier kan du lægge i en pose på spanden til metal/aviser (blåt låg), så tager skralde-manden dem med, når han tømmer containe-renen.

Glas og flasker kan du aflevere i boblerne i dit lokalområde eller ved supermarkederne. Du kan også tage dem med på genbrugsstationer-ne, hvor du også kan aflevere pap og karton, hård plastemballage, større metalgenstande, elektronik og farligt affald - og selvfølgelig møbler, bygge- og haveaffald.

Taksten for helårsrenovation er: 2233 kroner.
En ekstra 240 liter beholder til restaffald koster 750 kroner/år.

Gi' det værdi:

Husk at bioaffald og restaffald skal i lukkede poser. Papir og metalemballage skal ikke pakkes ind.

Bilens spejle er afgørende for trafikikkerheden. Spejlene fylder ca. en halv meter ud på hver side af bilen, hvilket gør kravet om beskæring til skel essentielt.

Affald i dit sommerhus

I sommerhusområderne henter vi dagrenovation hver uge i sommerhalvåret (uge 23-35) - og hver 14. dag resten af året. Tre gange om året kan du også få hentet storskrald og haveaffald ved dit sommerhus.

I sommerhusene skal du ikke opdele din dagrenovation i restaffald og bioaffald.

Papir, glas og metal skal du selv bringe til genbrugsstationen eller genbrugscontainere i sommerhusets nærhed eller ved supermarkederne.

BENYT GENBRUGSSTATIONERNE

Mere end 95 % af sommerhusejerne i Odsherred benytter genbrugsstationerne en eller flere gange om året.

På genbrugsstationerne kan du også tage dit genanvendelige affald (fx pap og plast) og det farlige affald (fx elektronik, batterier og kemikalier) med - og selvfølgelig også aflevere møbler, bygge- og haveaffald.

HUSK AT BESKÆRE TRÆER OG BUSKE

Skraldebilerne har mange steder svært ved at komme rundt på sommerhusvejene. Derfor er det vigtigt, at du sørger for, at al bevoksning ud mod vejen er beskåret.

Manglende beskæring kan være årsag til, at du eller din nabo ikke får afhentet affald. Se i øvrigt afsnittet om beskæring side 25.

Taksten for sommerhusrenovation er: 1930 kroner.
En ekstra 240 liter beholder til restaffald koster 670 kroner/år.

Gi' det værdi:

Husk at affaldsbeholderen ikke er til storskrald og haveaffald!

I Odsherred får dit bioaffald ny værdi hos Biovækst i Holbæk.

Bioaffald

- sorteringsguide (kun helårshuse)

Madaffald og afskårne blomster er god energi! 100 kg bioaffald kan give strøm til et køleskab i 1 måned og opvarme 1 m³ vand 20 grader - og giver samtidig 40 kg gødning tilbage til landbruget i form af kompost.

Alle madrester. Både tilberedt og ikke tilberedt mad. Fra planter og dyr. Uden emballage.

Gi' det værdi:

Du kan bruge biposer eller almindelige skraldeposer. Poserne fjernes før bioforgasningen.

DET MÅ DU KOMME I BIOAFFALD:

- Frugt og grønt, også skræller
- Kogt og stegt mad: Fx sovs, kartofler, pasta, kød, og lignende
- Knogler og ben fra kød
- Fiskeaffald
- Mælkeprodukter
- Rester af brød og kage
- Skaller fra æg og nødder
- Afskårne blomster
- Kaffegrums, teblade og filtre
- Kattegrus

Husk en pose til bioaffaldet.

RESTAFFALD
ER OGSÅ
SORTERET
AFFALD

Det er ikke ligegyldigt, hvad du smider i skraldespanden.

Restaffald/dagrenovation

- sorteringsguide

Restaffald er sorteret affald. Restaffald skal være brændbart og uden genanvendeligt og farligt affald. For restaffaldet sorteres ikke yderligere, når det er hentet hos dig.

KARA/NOVEREN har skiftet navn til Argo - men de omdanner stadig dit restaffald til elektricitet og fjernvarme.

I sommerhusene skal du sortere madaffald sammen med restaffaldet. Og huske at haveaffald og byggematerialer ikke hører hjemme i skraldespanden - men på genbrugsstationen.

DETTE SKAL SORTERES SOM RESTAFFALD/DAGRENOVATION:

- Bleer, bind, vatpinde og lignende hygiejneartikler
- Kartoner fra juice og mælkeprodukter
- Aske og grillkul (kold og pakket i lukket pose)
- Plastemballage fra fx mayonaise og tandpasta
- Papemballage med madrester, fx pizzabakker
- Skumbakker fra fx frugt
- Stearinlys
- Støvsugerposer
- Glasskår
- Engangstallerkner og -bestik
- Madaffald fra sommerhuse

Gi' det værdi:

Husk: Du må ikke komme haveaffald, byggeaffald eller storskrald i beholderen.

2
KONSERVES-
DÅSER
ER NOK
TIL EN NY
RINGEKLOCKE

Når du genanvender metaller sparer vi op mod 95 % af energien og sparer CO₂. Desuden reducerer vi affaldsmængden ift. at udvinde nye råstoffer.

Metalemballage

- sorteringsguide

Helårshuse har husstandsindsamling. Sommerhuse kan benytte bobler og genbrugsstationen.

Fyrfadsllys, dåser, kapsler, skruelåg, kage- og leverpostejbakker skal afleveres som metal.

Større effekter som tørrestativer, cykler og lignende skal afleveres på genbrugsstationen eller til storskrald. Husk mærkat på cykler.

De forskellige metaltyper adskilles efterfølgende og smeltes om til nye ting. Fx indgår genanvendt metal i nye vejskilte, cykler og bilmotorer - eller bliver til en ny ringeklokke.

DET MÅ DU KOMME I JERN- OG METALBEHOLDEREN:

- Konservesdaaser, skyllede
- Leverpostejbakker og andre alubakker, uden madrester.
- Øl- og sodavandsdåser uden pant
- Alubægrene fra fyrfadsllys
- Kagedåser, gryder, pander
- Kapsler og låg af metal
- Småt jern og metal
- Stanniol, rent

Den samme vejledning kan bruges i de nedgravede beholdere, der er opstillet på Fyrrerbakkevej i Klint, på Agersøvej i Høve Strand og ved "Olgas" på Odden.

Gi' det værdi:

Metalemballerne skal være let skyllede og uden madrester. Så undgår vi skadedyr i affaldet.

NU FÅR
SMÅT KARTON
VÆRDI SAMMEN
MED PAPIR

Brug rivetesten til at kende forskel på pap og karton: Karton (tv.) flosser, når man river i det. Pap (th.) har bølger - og må ikke komme i papirbeholderen.

Papir

- sorteringsguide

Helårshuse har husstandsindsamling. Sommerhuse kan benytte bobler og genbrugsstationen.

HUSK at du nu også må komme småt karton i beholderen med aviser. Men ikke pap! Der er kun ét fif til at kende forskel på pap og karton: Riv i det!

Hvis det flosser som papir må det sorteres som papir. Men bølger får følger, da fibrene i pap er en anden kvalitet.

Pap skal afleveres på genbrugsstationen eller stilles ud til storskrald.

Klap kartonæskerne sammen. Så får du plads i beholderen - og der bliver plads i skraldebilen! Du må også gerne rive dem i stykker.

DET MÅ DU KOMME I AVISER OG PAPIR:

- Aviser
- Ugeblade
- Tidsskrifter uden plast
- Reklamer
- Breve, kuverter (også rudekuverter)
- Skrivepapir
- Pjecer og foldere
- Tegneserier
- Telefonbøger og vejvisere
- Små kartonæsker, fx fra cornflakes, æg og tandpasta.

Den samme vejledning kan bruges i de bobler, der er opstillet i udvalgte sommerhusområder.

Gi' det værdi:

Pap laves af de grovere papirfibre. De skal derfor sorteres som pap på genbrugsstationen. Du kan også stille pap ud til storskrald.

1 KG
BATTERIER
BLIVER TIL
570 GRAM
NY RÅVARE

Husk både de store og små batterier.

Batterier

- sorteringsguide

Helårshuse med aviser/metal. Sommerhuse kan benytte genbrugsstationen.

Batterier indeholder miljøskadelige metaller som kviksølv, cadmium og nikkel, men ved korrekt håndtering kan metallerne genanvendes.

Når vi sorterer vores batterier kan vi holde metallerne i lukkede kredsløb, så de ikke forurener natur og vand.

Efter indsamling sorteres batterierne efter deres kemiske sammensætning og sendes til specialbehandling, for at sikre at både kemikalier og metaller håndteres på forsvarlig vis.

Kemikalierne destrueres, mens metallerne kan genanvendes til nye produkter.

DET MÅ DU KOMME I BATTERIPOSEN:

Alle husholdningsbatterier.

Læg batterierne i en pose på låget af spanden til aviser/metal. I boligforeninger er der batteribokse.

Alle øvrige batterier - og elektronik med batterier - kan afleveres på genbrugsstationerne.

Gi' det værdi:

Husk de skjulte batterier i bevægeligt legetøj, blinkende sko, musikslips, syngende jule- og fødselsdagskort m.v.

Hvis du ikke selv kan tage batterierne ud, skal hele produktet afleveres som elektronikaffald på genbrugsstationerne. De tager også i mod de større batterier til fx biler.

HELE
FLASKER
GENOPFYLDES.
SKÅR SMELTES
OM. OG OM
IGEN.

Det sparer energi, når glas og flasker genopfyldes eller smeltes om.

Glas og flasker

- sorteringsguide

Benyt bobler og genbrugsstationen.

Langt de fleste danskere sorterer deres glas og flasker, og det betyder, at vi hvert år kan genbruge og genanvende millioner af tomme vinflasker, syltetøjsglas og anden glasemballage.

Hele flasker sorteres i op mod 300 forskellige typer og vaskes og genopfyldes. Glas og flasker, der varierer fra standarderne knuses til skår og smeltes om. Igen og igen.

Glas og flasker kan afleveres i glascontainerne, der er opstillet ved supermarkedet eller rundt omkring i kommunen. De kan også afleveres på genbrugsstationerne.

Du må ikke komme krystalglas, vinduesglas, elpærer, spejle, ovnfast glas, keramik og porcelæn i containeren, da det ikke kan smeltes sammen med glas og flasker.

DET MÅ DU KOMME I GLASCONTAINERNE:

- Tomme vinflasker, gerne med skruelåg og folie
- Tomme glas fra fx marmelade, sild og lignende. Gerne med låg.
- Anden glasemballage, fx fra juice og saft

Gi' det værdi:

Skyl glassene for fødevarer. Så undgår vi mug og skadedyr i affaldet.

Storskrald, haveaffald og grene

Vi indsamler storskrald sammen med haveaffald og grene tre gange om året. Du skal altid sætte dit storskrald ud senest kl. 7 den dag, vi henter det.

3 X 10

DU MÅ SÆTTE:

- 10 enheder pr. indsamling. En enhed er en klar sæk eller et møbel
- Og 10 papirsække med haveaffald. Det er vigtigt, at haveaffaldet er i papirsække, som kan komposteres. Bruger du anden emballage, tager vi ikke dit haveaffald med
- Og 10 bundter grene, bundet med komposterbar snor, fx sejlgarn eller hampesnor. Bundterne må højst være 1 meter lange, højst veje 20 kg og højst være 10 cm tykke.

Hver enhed må veje max. 25 kg og fylde 1 x 1 meter (undtaget møbler og hårde hvidevarer).

SÅDAN GØR DU

- De enkelte affaldstyper skal stå klart adskilt fra hinanden
- Sorter alt mindre storskrald i klare plast-sække efter affaldstype
- Sæt en tydelig seddel på fx cykler, barnevogne og klapvogne, hvis de skal med til storskrald.

HER MÅ DU SÆTTE DIT STORSKRALD

I parcelhus- og sommerhusområder skal det helt ud til skel og være synligt, lettilgængeligt og umiddelbart ved ejendommens adgang til farbar vej. I landdistrikter og uden for bymæssig bebyggelse skal dit storskrald stå ved nærmeste offentlige vej. Skraldemanden må ikke hente affald, der står på din private grund.

Husk, at du altid kan aflevere storskrald på genbrugsstationerne i Fårevejle, Hønsinge, Odden og Nykøbing Sj.

Hvis du ikke har fået hentet storskrald, så ring til RenoNorden, tlf. 56 25 05 50.

INGEN HAVEAFFALD I PLASTSÆKKE

Gi' det værdi:

Se hvornår vi henter storskrald på din adresse - eller print en tømme kalender til at hænge op - i det nye selvbetjeningssystem på www.odsherred.dk/affald

Fejlsorteret storskrald og haveaffald. Læs mere i teksten om, hvilket affald vi tager med, og hvordan det skal stilles ud

Nej tak til byggeaffald

Ingen haveaffald i plastsække

Nej tak til glas og flasker

Kun klare sække

Pap skal i sække eller bundtes

Storskrald, haveaffald og grene

- sorteringsguide

Fælles for helårs- og sommerhuse.

Det er vigtigt, at du sorterer dit storskrald. Se her, hvad vi tager med i storskraldsordningen. Er du i tvivl om vi tager dit affald med som storskrald? Brug sorteringsguiden på www.odsherred.dk/affald

- Elektronikaffald fx radio, tv og computere. Kabler/ledninger
- Jern og metal
- Pap
- Rengjort plastemballage
- Forbrændingseget affald fx tæpper, flamingo, møbler, springmadrasser
- Hårde hvidevarer fx køleskab, fryser, mikrobølgeovn og komfur
- Ikke forbrændingseget affald fx persienner og presenninger, haveslanger, trillebøre
- Engangspaller, ikke EUR-paller
- Grene (bundtet)
- Haveaffald (i papirsække)

Græsslåmaskiner (benzin) skal være tømt for benzin og olie. Køleskabe og frydere skal være tømt for madvarer.

- Byggeaffald, herunder
  - Døre
  - Isolering
  - Beton, mursten og fliser
  - Jord
  - Toiletter og håndvaske
  - Asbest og eternitplader
  - Andre tagplader
  - Imprægneret træ
  - Tagrender
- Brændeovne
- Dagrenovation
- Dæk og bildele
- EUR-paller
- Farligt affald fx malerbøtter m.m.
- Glas, herunder fx vinduer, spejle og glasskår
- Keramik
- Haveaffald i plasticsække
- Træstubbe og rødder

Gi' det værdi:

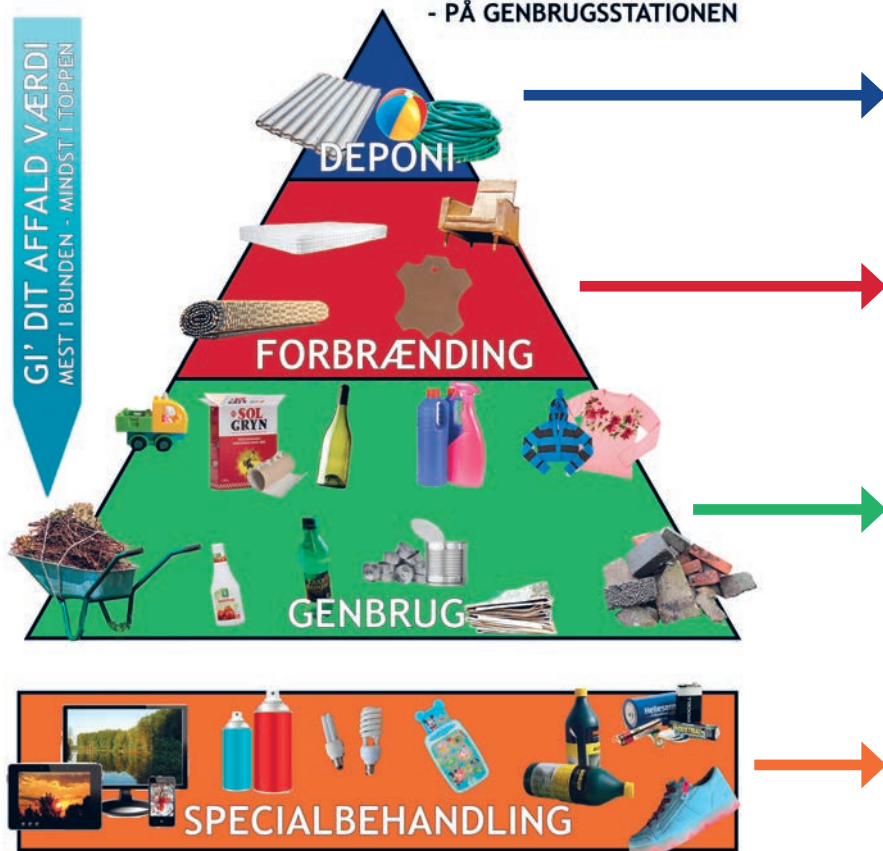
Husk haveaffald i papirsække. På genbrugsstationen skal haveaffald i klare plasticsække. Grene skal bundtes.

Genbrugsstationerne

- sorteringsguide

Alle borgere og sommerhusejere i Odsherred har adgang til genbrugsstationerne. Her kan du komme af med alle typer affald, dog ikke rest- og bioaffald. Skiltene farve viser, hvad der sker med dit affald - tænk over det, inden du smider affaldet i.

AFFALDSPYRAMIDEN - SÅDAN FÅR DIT AFFALD VÆRDI - PÅ GENBRUGSSTATIONEN

Du kan komme på genbrugsstationerne samt grenpladsen med indregistrerede køretøjer med en totalvægt på maks. 3.500 kg samt en trailer.

Erhverv har kun adgang mod betaling. Læs mere om priser og tilmelding her: <http://www.odsherred.dk/erhverv/genbrugsstationer-erhverv>

Deponi ("ikke brændbart") har blå skilte og er til ting, der hverken kan genanvendes eller brændes. Enten fordi materialerne ikke er brændbare - eller fordi indholdet af miljøfarlige stoffer er for højt til genanvendelse og forbrænding. Asbest og blød PVC hører til på deponi.

Containerne med de røde skilte, sendes til forbrænding. Der er fx tæpper, stofmøbler og blandet brændbart hører til i containerne til brændbart.

Containere med grønne skilte er til affald der skal blive til nye ting.

Pap, papir, metal og glas har grønne skilte.

Gips, mursten, beton og træ knuses til nye råvarer, der indgår i nye materialer eller bliver til fyldmaterialer. Derfor er det vigtigt at byggematerialerne er screenet for farlige stoffer.

Elektronik, spraydåser, hvidevarer, batterier, kemikalier og lyskilder skal forbehandles inden de-lene bliver genanvendt, brændt eller deponeret. Aflever tingene i farligt-affald-huset eller burene til elektronik og containerne til kølemøbler og hvidevarer. Så giver vi dem en særlig behandling.

Særligt om medicin og brugte kanyler
Apoteket tager i mod både medicinrester og brugte kanyler.

Genbrugsstationerne tager også imod brugte kanyler, hvis de afleveres i en godkendt kanyleboks.

Alle privatpersoner kan hente gratis kanylebokse på genbrugsstationerne.

Gi' det værdi:

Er du i tvivl om den korrekte sortering, kan du prøve sorteringsguiden på www.odsherred.dk/affald eller spørge en af de venlige pladsfolk.

Find genbrugsstationerne og grenplads - adresser og åbningstider

I Odsherred har vi fire genbrugsstationer og en grenplads. På pladserne kan du komme af med mange slags affald og få hjælp til sorteringen, hvis du er i tvivl.

FIND DIN GENBRUGSSTATION

Genbrugsstationen i Nykøbing Sj*
Vangen 3, 4500

Genbrugsstationen i Hønsinge
Nykøbing-Slagelsevej 10 A, 4560

Genbrugsstationen på Odden
Oddenvej 241 B, 4583

Genbrugsstationen i Fårevejle
Storøvej 2, 4540

GRENPLADS (kun grene)
Grenpladsen i Rørvig
Søndervangsvej 13, 4581

* NB - Genbrugsstationen i Nykøbing modtager ikke grene. De skal afleveres på pladsen i Rørvig (som kun modtager grene).

ÅBNINGSTIDER

Mandag-tirsdag	kl. 7-16
Onsdag	kl. 7-18
Torsdag-fredag	kl. 7-16
Lørdage	kl. 8-16
Søndage	kl. 8-16
Helligdage	kl. 8-16

GENBRUGSSTATIONEN PÅ ODDEN HAR I PERIODEN 1. NOVEMBER - 31. MARTS KUN ÅBENT:

Onsdag	kl. 9-18
Fredag	kl. 8-16
Lørdag	kl. 8-16
Søndag	kl. 8-16

Fra 1. april til 31. oktober er der samme åbningstider, som på de øvrige genbrugsstationer.

1. MAJ OG 5. JUNI LUKKES KL. 12.

24. + 25. + 26. + 31. DECEMBER OG
1. JANUAR ER DER LUKKET.

Gi' det værdi:

Husk klare sække
- også til haveaffaldet

Byg et lille tårn af optændingsbrænde og tænd op fra toppen. Så undgår du en stor del af sodpartiklerne.

Brug brændeovnen rigtigt

Brændeovnen er en hyggelig varmekilde på kølige dage og mørke aftener. Desværre er den hyggelige, knitrende ild af og til naboernes mareridt.

TÆND OP I TOPPEN

Læg to stykker brænde i bunden. Oven på stabler du pindebrænde i lag med luft imellem og tænder i den øverste del. Flammerne skal arbejde sig oppefra og ned som et stearinlys.

Fyr med mindre stykker træ, så ilden kan få godt fat. Der er altid røg det første kvarter, når du tænder op.

BRUG TØRT TRÆ

Test: Slå to tørre stykker brænde mod hinanden og tjek om, det giver det en sprød, tør lyd. Tag brændet ind i god tid, før du skal bruge det. Husk, at det er ulovligt at bruge affaldstræ og paller i brændeovnen.

GIV RIGELIGT LUFT

Luft er vigtig for både forbrænding og økonomi. Skruer du ned for hurtigt, giver de ubrændte gasser sod i skorstenen, ilde-lugtende røg og en dårlig fyringsøkonomi.

SE PÅ RØGEN

- DEN SKAL VÆRE NÆSTEN USYNLIG

Er du i tvivl om, hvorvidt din brændeovn generer naboen, så gå udenfor og se, om der er meget røg. Synes du, røgen lugter grimt, så gør dine naboer det nok også. Tjek om det skyldes for lidt luft til brændet, problemer med brændeovnen, skorstenen eller, at træet ikke er tørt. Spørg skorstensfejeren, om din brændeovn brænder rigtigt.

Se mere om røg og brændeovne: mst.dk

SKORSTENSFEJERE

Du kan på netkort.odsherred.dk se hvilken skorstensfejer din ejendom får besøg af. Alle henvendelse vedrørende skorstensfejning skal ske direkte til skorstensfejeren.

Den sydlige del af kommunen:

Jørgen Gustavsen

Tlf: 59 62 00 42

E-mail: jgustavsen@mail.dk

Den nordlige del af kommunen:

Svend Åge Madsen

Tlf: 59 91 08 77 - Mobil: 24 47 81 77

E-mail: fejermadsen@nyka.dk

Afstandskrav for lejrbål og affald.

Afbrænding af affald

Det er generelt forbudt at afbrænde affald. Græs, grene m.m. skal du i stedet kompostere eller aflevere det på genbrugsstationerne eller grenpladsen. Med komposteringen bevarer vi næringsstofferne og binder CO_2 . Den kommunale kompostering uskadeliggør desuden også evt. plantesygdomme og skadedyr.

HVIS DU VÆLGER AT BRÆNDE HAVEAFFALDET, ER DER EN RÆKKE REGLER, DU SKAL OPFYLDE

I landzoneområder må du kun brænde haveaffald af i perioden 1. december til 1. marts, dog højst 0,2 m³ (svarer til én 200 l olie-tønde).

REGLER FOR AT BRÆNDE HAVEAFFALD AF I LANDZONE

Når du brænder højst 0,2 m³ haveaffald af, er der nogle afstande, du skal overholde. Bålet skal overholde de afstandskrav, du kan se af illustrationen ovenfor. Husk at fordoble afstandskravene i vindens retning!

BYZONE OG SOMMERHUSOMRÅDER

Afbrænding i sommerhusområder og i byzone er ikke tilladt.

RESPEKT FOR OMGIVELSERNE

Når du brænder haveaffaldet af, må det aldrig være til gene for omgivelserne.

Afstandskrav for Skt. Hansbål.

Sankthansbål og bålpladser

SANKTHANSBÅL

Sankthansbål er tilladt i by- og landzone og sommerhusområder.

Du må først lægge haveaffald og grene op til et bål en uge før sankthans. Er der en periode med tørke, kan brandvæsnet annoncere et generelt afbrændingsforbud.

Er det for vådt til at have sankthansbål sankthans aften, kan du aftale en senere afbrændingsdag med brandvæsnet, som senest skal være én uge efter sankthans.

NÅR I SAMLES VED EN BÅLPLAD

Du må gerne lave bål, men du må kun brænde rent og tørt træ af på særligt indrettede bålpladser til hygge- og lejrål, og bålet skal overholde de samme afstandskrav, som afbrænding af haveaffald (se modstående side).

Husk at slukke bålet helt, inden det forlades.

Du må også gerne lave bål på stranden, men husk at slukke bålet helt med vand! Sand kan indkapsle varmen i timevis, så fx badegæster risikerer at få brandsår.

Hegn og skel mellem dig og din nabo

Du og din nabo må som regel selv bestemme, hvordan hegnet mellem jeres ejendomme skal se ud. Hegn kan eksempelvis være hæk, mur, plankeværk eller trådhegn. Kan I ikke blive enige om hegnet, skal I bruge reglerne i hegnsloven.

ER I UENIGE

I bør som naboer forsøge at få en aftale om det hegn, I er uenige om. Er det ikke muligt, kan I anmode det lokale hegnssyn om at få en hegnssynsforretning, hvor I begge deltager. Det er aldrig en god idé at gribe til selvtvægt - som fx at gå ind på naboens grund uden at være inviteret.

Den, du klager over, har altid krav på at se alle dokumenter i sagen. Send derfor selv en kopi af begæringen direkte til den, du vil klage over.

TRÆER ER NORMALT IKKE HEGN

Hegnssynet kan vurdere, om træerne danner et hegn bl.a. ud fra, hvor mange træer der er, om de er ensartede og af samme størrelse. Træerne skal stå på række, med kort afstand og ikke mere end 1,75 meter fra skel. Endelig skal de fylde en væsentlig del af skellets længde, før de udgør et hegn. Har du forgæves forsøgt at lave en aftale, fordi naboens træer skygger, eller grenene fx vokser ind over din grund, kan du klage. Det sker ved at lægge sag an ved domstolene.

HENVEND DIG TIL HEGNSSYNET

Kan I som naboer ikke blive enige om hegnet, kan du henvende dig til Hegnssynet her i kommunen. Hegnssynet er et uafhængigt nævsn, der består af 3 personer udpeget af Byrådet. Hegnssynet vil forsøge at få jer til at indgå et forlig og afgøre sagen, hvis det ikke er muligt. For at Hegnssynet kan afgøre en sag, skal parterne normalt være enige om, hvor hegnet skal være i forhold til skellet. Er parterne uenige om, hvor skellet går, er det kun landinspektører, der er autoriserede til at fastlægge gyldige skel.

Du finder skema og vejledning til anmodning på odsherred.dk søg på "skel og hegn" eller Hegnssyn.

KONTAKT

Trafikteamet kan vejlede dig om principielle spørgsmål om hegn og hegnsloven, men ikke udtale sig i konkrete sager. De kan kontaktes på:

trafik@odsherred.dk - 59 66 60 95

Beskær træer og buske langs vejen

Har du grund ud til vej, fortov eller sti, skal du løbende beskære din beplantning (også rabatten) så skraldemænd, slamsugere, udrykningskøretøjer og andre har uhindret adgang.

Odsherred Kommune behandler årligt omkring 2-500 sager om manglende beskæring. Især i sommerhusområderne, hvor skraldebilerne ofte har svært ved at komme frem og tilbage.

Alle grundejere har pligt til at vedligeholde hække, træer eller anden beplantning mod vej, fortov eller sti, så der ikke opstår gener for færdslen. Unnlader du at beskære, kan kommunen give dig et påbud - og eventuelt beskære på din regning.

Er du medlem af en grundejerforening, kan du henvende dig til bestyrelsen og fortælle om eventuelle problemer i forhold til beskæring.

RETNINGSLINER FOR BESKÆRING:

- Beskæring ind til skel
- 4,50 m frihøjde over kørebane
- 2,75 m frihøjde over fortov/cykelsti

Find flere oplysninger på www.odsherred.dk søg på beskæring.

Skraldebilerne har mange steder svært ved at komme rundt på vejene. Derfor er det vigtigt, at du beskærer al bevoksning ud mod vejen. Beskærer du ikke, får din nabo måske heller ikke hentet affald. Der skal være ca. 4,50 meter fri højde over vejarealet, og der skal være klippet helt ind til skel.

Hvis du bor på en privat fællesvej skal du selv - eller i samarbejde med grundejerforeningen eller et vejlaug - sørge for at vedligeholde vejen, renholde grøfter og nedløbsriste samt rydde sne på kørebane og fortov. Der er ikke krav om snerydning i sommerhusområderne.

Vedligeholdelse af private fællesveje

En privat fællesvej er en vej, som ikke er kommunal, men som bruges af flere ejendomme og er åben for almen trafik.

GRUNDEJERNES FORPLIGTELSE

Hvis du bor på en privat fællesvej, er det i udgangspunktet dig, der skal vedligeholde vejen ud for din ejendom samt fjerne ukrudt og affald, renholde grøfter, nedløbsriste og rørgennemløb samt rydde sne og sikre mod glatføre på kørebane og fortov. I vores sommerhusområder har man dog ikke pligt til at rydde sne.

Når der gælder andre regler, er de ofte beskrevet i en aftale/servitut.

Arbejdet kan også ske i fællesskab med de andre grundejere på vejen, fx gennem din grundejerforening eller et vejlaug.

På landet er det de grundejere, som har ret til at benytte vejen, der skal vedligeholde den.

Ifølge loven skal vejen holdes i god og forsvarlig stand. Det er i sidste ende kommunen, der bestemmer, hvordan vejen skal vedligeholdes.

KOMMUNENS FORPLIGTELSE

Det er trafikteamet, der fører tilsyn med private fællesveje. Vi behandler indkomne sager, fx om manglende vedligeholdelse af private fællesveje eller manglende beskæring af beplantning langs en vej/sti.

Vi afgør også, om du må anbringe en container/stillads på vejen/fortovet, og hvordan du må skilte langs vejene.

Spørgsmål og svar om private fællesveje

MÅ JEG ETABLERE EN NY INDKØRSEL TIL MIN EJENDOM?

Hvis du ændrer din indkørsel eller laver en ny, skal kommunen give tilladelse. Normalt tillader vi én indkørsel pr. ejendom.

HVOR MÅ JEG SÆTTE HEGN ELLER PLANTE HÆK VED SKEL TIL VEJ?

Dit hegn skal stå på din grund, og du skal altid kunne holde din hæk inden for skellinien. Der kan gælde andre regler for hjørneejendomme eller der kan være lokale bestemmelser fx i en lokalplan, der sætter begrænsninger for om og hvilke hegn, du må opsætte.

HVEM MÅ FÆRDES PÅ EN PRIVAT FÆLLESVEJ?

Du må normalt færdes på veje og stier i byer og bymæssige områder (herunder sommerhusområder) på samme måde som beboerne. I åbne landskaber må du færdes til fods eller på cykel på private veje, med mindre ejeren forbyder det. Domstolene afgør uenighed om færdselsret på private veje.

MÅ JEG SPÆRRE EN VEJ?

Du må ikke spærre private fællesveje eller stier uden, at kommunen og politiet godkender det. Det sker kun i særlige tilfælde bl.a. af hensyn til brandvæsen og skraldebiler.

MÅ JEG OPSÆTTE SKILTE PÅ PRIVATE FÆLLESVEJE?

Du må ikke sætte skilte op i vejarealer uden, at kommunen og eventuelt politiet har godkendt det.

MIDLERTIDIG BRUG AF VEJAREAL

Skal du have et stillads, en container eller fx byggematerialer til at stå på kørebanen, på fortovet eller i rabatten, skal du søge på www.virk.dk. Du kan også læse mere på www.odsherred.dk søg på ”ansøg om brug af vejareal”.

Sne og rene fortove, stier og veje

Kommunen fejrer alle kommunale veje med kantsten i marts og oktober. Derudover fejrer vi efter behov i turistsæsonen fra maj til august. Kommunen har også ansvaret for at rydde sne og glatførebekæmpe på kommunale veje, stier og pladser.

Er du grundejer skal du holde fortove og stier rene for affald, snavs, visne blade og ukrudt. Om vinteren er det dit ansvar at rydde sne på fortov, sti og trapper ud mod en kommunal vej. Du skal også sikre mod glatføre på fortovet og trapper til din ejendom.

Du har de samme forpligtelser på private veje, men her gælder forpligtelsen også vejarealet, dog med undtagelse af stier og veje i sommerhusområder.

Bor du på en privat fællesvej på landet, skal du rydde sne og sikre mod glatføre på færdselsarealer, fortov, veje og stier, så vejen er tilgængelig for almindelig trafik.

Læs om dine pligter som grundejer på www.odsherred.dk/trafik.

Læs særligt om snerydning på www.odsherred.dk/snerydning.

Når du har en villaolietank

Hvis du ejer en olietank, er den omfattet af reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

GODE RÅD

Du kan holde øje med dit olieforbrug og få oliefyrsteknikeren til at foretage et regelmæssigt miljøtjek. En tom olietank har større risiko for at blive utæt. Få derfor tanken tjekket for utætheder, hvis den ikke har været brugt i længere tid, og der skal olie på igen. Hvis du ikke ønsker at bruge olietanken længere, så skal du sløjfe den.

HVORDAN SLØJFER DU EN OLJETANK?

Sørg for, at tanken er helt tømt. Har du en nedgravet tank, skal du sikre, at den er bundsuget og rensat. Du kan vælge at få den gravet op eller sørge for, at påfyldningsstudsens og udluftningsrør bliver fjernet (afblændet), så man ikke kan fylde olie på igen.

Du kan aflevere en tom overjordisk ståltank på genbrugsstationen. Du skal skære et hul på 60 x 60 cm i toppen af tanken, så det er nemt at tjekke, at tanken er tømt for olie og slam.

Husk at anmelde, at olietanken er sløjfet.

Hvis du anskaffer en ny olietank, skal du også anmelde den til kommunen 14 dage før opstilling. Du anmelder og sløjfer olietanke på www.bygogmiljoe.dk Tjek BBR-meddelelsen om oplysningerne om olietank er korrekte, og husk at opdatere, når der sker ændringer.

ER UHELDET UDE?

Skulle uheldet være ude, og din tank lækker olie, er uvidenhed ingen undskyldning i en forsikrings sag. Du risikerer derfor selv at skulle betale for en oprensning. Hvis din olietank er lovlig, vil du normalt være omfattet af en ansvarsforsikring, der følger med købet af fyringsolie. Hvis tanken er utæt skal du straks kontakte Miljøteamet på 59666035.

Det er vigtigt, at du kender og opfylder kravene til olietanke, som du finder på www.odsherred.dk/olietank.

Sørg for at vedligeholde din olietank, så du undgår lækage.

Når du skal bygge nyt eller bygge til

Du kan kontakte Plan og Byggeri, når du fx vil søge om tilladelse til et nyt sommerhus eller en tilbygning til dit familiehuis.

Hvis du har brug for hjælp, kan du kontakte os via en mail til byggesag@odsherred.dk. Så vil du fra vores byggesagsteam få svar på alle spørgsmål om Bygnings- og Boligregistret (BBR), byggeri eller din egen byggesag.

HVORNÅR SKAL DU SØGE OM BYGGETILLADELSE?

Ved opførelse af enfamiliehuse og sommerhuse eller tilbygninger hertil, gæstehuse eller udestuer skal du altid søge om byggetilladelse. Du skal måske også søge om tilladelse til at opføre garager, carporte, overdækninger og udhuse. Du kan finde reglerne for, hvornår der skal søges om tilladelse til at bygge på <http://www.bygningsreglementet.dk/>.

Her kan du også finde reglerne om afstanden til skel, højder, energiforhold, konstruktioner mm.

HVORFOR SKAL DU SØGE OM BYGGETILLADELSE?

Du skal søge om byggetilladelse, fordi kommunen skal undersøge, om bestemmelserne i gældende Bygningsreglement for denne type byggeri er overholdt. Desuden skal kommunen bl.a. tjekke, om eventuelle lokalplaner, deklARATIONER og naturbeskyttelsesloven overholdes.

HVORDAN SKAL DU SØGE OM BYGGETILLADELSE?

I Odsherred Kommune skal du søge om byggetilladelse til dit byggeri, digitalt. Ansøgningen skal indsendes via www.bygogmiljoe.dk

HVILKET MATERIALE SKAL DU SENDE ELLER VEDLÆGGE?

- Ansøgningen med tydelig angivelse af hvem der søger og hvor der søges
- Situationsplan
- Plantegning
- Materialebeskrivelse, udvendige materialer og evt. udvendige farver
- Facadetegninger
- Kloakplan
- Kopi af deklARATIONER som er tinglyst på ejendommen (rekvireres hos Tinglysningsretten i Hobro, tlf. **99 68 58 00** eller www.tinglysning.dk).

Alle tegninger skal være målsatte og udføres i målestoksforhold samt påføres adresse og matrikelnummer.

BYGGESAGSGBYRER

De gældende byggesagsgebyrer kan ses på www.odsherred.dk.

Oplysningspligt til Bygnings- og boligregisteret (BBR)

Er du ejer af ejendomme, bygninger eller tekniske anlæg, skal du meddele kommunen de oplysninger, som har betydning for drift og ajourføring af Bygnings- og boligregisteret.

BYGNINGS-OG BOLIGREGISTRET (BBR)

Alle kommuner skal føre et Bygnings- og Boligregister (BBR), som viser faktiske, fysiske bygnings- og boligforhold i kommunen.

Du kan se alle BBR-meddelelser på www.ois.dk (Den offentlige informations-server).

BBR-registreringen beskriver de faktiske forhold på en ejendom, bygning eller teknisk anlæg. Det er dog ikke et bevis for, at alle gældende love og bestemmelser er overholdt. Som ejer skal du dokumentere rigtigheden af de oplysninger, du meddeler til os og sørge for også at oplyse ændringer, der ikke kræver anmeldelse eller byggetilladelse. Ved ejerskifte, rettelser og når vi afslutter en byggesag, får du en BBR-meddelelse.

FEJL I BBR-MEDDELELSEN

Hvis der er fejl i BBR-meddelelsen, skal du meddele det til BBR-myndigheden ved at skrive til byggesag@odsherred.dk eller Odsherred Kommune, Center for Plan, Byg og Erhverv, Nyvej 22, 4573 Højby eller via www.bbr.dk.

HVAD ER MIN PLIGT?

Som ejer er det din pligt at afgive oplysninger til BBR. Undlader du at meddele oplysninger til registret, eller afgiver du forsætligt eller ved grov uagtsomhed urigtige oplysninger, kan du få en bøde. Se hvilke BBR-data du skal indberette til os på www.bbr.dk.

Du skal anmelde til kommunen, inden du bygger nyt og bygger til. Husk også at anmelde byggeaffaldet, hvis du river noget ned.

Få styr på affaldet inden du river ned

Står du for at skulle nedrive et hus eller sommerhus, er der en række ting, du skal være opmærksom på, inden du går i gang. For en stor del af bygningsmassen i Odsherred indeholder tungmetaller, asbest og PCB.

Vi har mange ældre ejendomme i Odsherred. Det er huse, der er opført og ombygget i en tid, hvor der var færre krav til indholdet af tungmetaller, asbest og PCB i byggematerialer og maling.

Mange af sommerhusene er utidssvarende, og nye ejere vælger derfor ofte at rive dem ned og bygge nyt. Men pga. de mange miljøskadelige stoffer, kræver det en miljøscreening af huset for **inden** du begynder nedrivningen.

HUSK AT ANMELDE NEDRIVNINGEN TIL KOMMUNEN

Det er Center for Plan, Byg og Erhverv, der behandler sager om nedrivninger og nyopførser. Når du har modtaget din tilladelse til nedrivning skal du anmelde dig byggeaffald til Affaldsteamet i Center for Natur, Miljø og Trafik.

DU SKAL ALTID ANMELDE AFFALDET

Du skal **altid** anmelde dit byggeaffald fra nedrivning eller ombygning - også selv om du selv river ned og kører affaldet på genbrugsstationen.

De eneste undtagelser fra anmeldelsen, er hvis nedrivningen udgør

- mindre end ét ton affald
- mindre end 10 m²

Man kan som regel vurdere, hvor meget affald man har - men det er svært at vurdere om huset indeholder farlige stoffer. Derfor er du nødt til at få et firma til at foretage en miljøscreening. Der findes en lang række firmaer, der kan foretage prøverne. Du finder dem lettest ved søgning på internettet.

Ældre huse kan have mange lag maling. Ældre tiders malinger kan være miljøfarlige. Laboratorieprøverne fortæller om affaldet skal behandles som rent, forurenat eller farligt affald.

HVAD ER EN MILJØSCREENING?

Ved en miljøscreening tager firmaet typisk prøver af malingen på indendørs og uden-dørs træværk og murværk (her ser vi ofte forhøjede koncentrationer af tungmetaller og PCB), af puds på vægge (tungmetaller og PCB), lak på gulvet (kan indeholde PCB), af klæbemasser under fliser og gulve (for PCB og asbest) m.m. Hvor mange prøver firmaet tager, afhænger af husets konstruktion.

Har huset eternittag behøver vi ingen prøvetagning, da både eternit med og uden asbest anvises til deponi. Men affaldet skal stadig anmeldes!

De fleste ældre sommerhuse har vinduer med enkeltlagsglas, og er dermed uden PCB. Har huset termoruder, vil firmaet kigge på tallene i rammen, da disse fortæller om vinduerne indeholder PCB.

Firmaet vil efterfølgende analysere prøverne i et laboratorium og lave en rapport, hvor resultaterne fremgår.

HVAD BRUGER VI RAPPORTEN TIL?

Når rapporten er færdig, skal du eller din håndværker afgøre, hvem der skal modtage affaldet - og hvem der skal køre det derhen. I kan vælge at køre det på genbrugsstationen - eller at køre det direkte til et modtageanlæg, der dog skal være godkendt til at modtage den pågældende type affald. Vi bruger

anmeldelsen til at sikre at evt. miljø- og sundhedsfarlige stoffer ikke kommer ud i miljøet - herunder i nye produkter, fx spånplader.

ANMELDELSEN AF BYGGEAFFALDET SKAL ALTSÅ INDEHOLDE INFORMATION OM:

- Hvilken type affald, der skal køres væk
- Hvor det skal køres hen (godkendt modtager)
- Hvem der skal køre det derhen (godkendt transportør)

Miljøscreeningen skal vedlægges.

Anmeldelsen af byggeaffaldet skal ske **senest 14 dage før** du begynder nedrivningen, og du skal også anmelde affaldet, selv om du selv river ned og kører affaldet på genbrugsstationen. Dette er for at sikre, at affaldet kommer i de rette containere, så miljøfarligt træ ikke ender på som spånplader til fx skabe - eller at det træ, der skal forbrændes overholder de grænseværdier, Argo (tidl. Kara/Noveren) er godkendt til.

I nogle tilfælde er affaldet så forurenede med fx tungmetaller, at det skal køres til Fortum i Nyborg, der behandler kemisk affald.

FÅ MERE VIDEN

Du kan læse mere på www.odsherred.dk/byggeaffald, og Affaldsteamet står altid klar med råd og vejledning på telefon 59 66 60 80 eller affald@odsherred.dk

Område	Prøve ID	Prøvebeskrivelse	PCB mg/kg	Bly mg/kg	Cadmium mg/kg	Chrom mg/kg	Kobber mg/kg	
Forbrændingsegnete materialer								
Udvendig	KB1	Sort maling, facadebrædder	#	1,400	0,44	75	46	
Udvendig	KB2	Hvid maling, vinduer udvendig	2,2	420	2,6	23	35	
Køkken	KB4	Hvid maling, væg	#	24	<0,25	<5	28	
Indvendig	KB6	Lakeret trægulv	1,6	520	3,5	12	100	
Indvendig	KB7	Blå maling, karne/døre	1,1	3,300	7,8	22	210	
Indvendig	KB8	Bejdse, væg	#	10	0,37	<5	20	
Grænseværdier for PCB og tungmetaller i bygge- og anlægsaffald			Rent	<0,1	≤40	<0,5	<500	<500
//			Forbrænding eller deponering	<50	40-2.500	<1.000	<1.000	<2.500
			Farligt affald	>50	>2.500	>1.000	>1.000	>2.500

Ved en miljøscreening tager private firmaer en række prøver af din ejendom. Analyserne viser om dit byggeaffald kan genanvendes eller brændes - eller om det skal deponeres eller måske specialforbrændes - afhængig af indholdsstofferne.

Jorden på din ejendom

Hvis du skal flytte jord, skal du først undersøge, om jorden er - eller kan være - forurenet. I så fald, skal du anmeldte jordflytningen til kommunen.

Hvor vidt din ejendom er forurenet - eller mistænkt for at være det - kan du se på vores hjemmeside. Du finder kortet på <http://netkort.odsherred.dk/>. Skriv din adresse i søgefeltet og klik på fanen "jordforurening" i menuen til venstre.

KLASSIFICERINGEN ER OPDELT I TRE KATEGORIER:

- V1: mistanke om forurening
- V2: konstateret forurening
- Områdeklassificeret som lettere forurenet jord.

Hvis du skal flytte jord - fx i forbindelse med byggeri - skal du anmeldte det til kommunens Miljøteam, der også kan vejlede dig yderligere på telefon 59 66 60 35, miljoe@odsherred.dk.

Bor du på lettere forurenet jord, kan du godt dyrke jorden. Du skal blot undgå afgrøder, der kan være svære at skrælle/ rengøre før spisning som fx. jordbær.

Udsnit af netkort.odsherred.dk, hvor du til venstre finder fanebladet "jordforurening". Øverst til højre kan du skrive din adresse i søgefeltet.

Vores drikkevand

Hvis du oplever problemer med vandforsyningen skal du henvende dig til dit vandværk.

Hos vandværket kan du få oplysninger om forsyningen af vand, vandkvalitet, vandets hårdhedsgrad, tilslutning, takster og vedtægter mv.

Kommunen fører tilsyn med, at vandkvaliteten opfylder de lovbundne krav.

SÅDAN FINDER DU DIT VANDVÆRK

Kig på din vandregning eller find dit vandværk ved at gå ind på kommunens kortsider <http://netkort.odsherred.dk/> og klikke af i "forsyning" - "vandforsyning". Her finder du også kontaktnumre til vandværket, og et link til deres hjemmeside.

MARKVANDING OG ANDET ERHVERV

Kommunen står for tilladelser og tilsyn med markvandingsanlæg og andet erhverv. Du kan søge tilladelse via www.bygogmiljoe.dk.

UBENYTTET BRØNDE OG BORINGER

Brønde og borer er som åbne sår ned til grundvandsmagasinerne og skal være forsvarligt indrettede, så de ikke forurener. Kommunen kan forlange, at du sløjfer en ubenyttet brønd eller boring. Det er dig som lodsejer, der betaler omkostningerne. Du skal bruge en autoriseret brøndborer og altid først anmelde det til os.

Find en liste med autoriserede brøndborere på: www.geus.dk søg på brøndborer. Tjek at brøndboreren har et gyldigt A-bevis, der fortæller, om hans autorisation stadig gælder.

I områder med separat kloakering ender sæbe- og olie rester fra bilvasken urensset i vandmiljøet. Brug derfor vaskehallen.

Spildevand

I Odsherred vil vi gerne skabe renere vandområder til glæde og gavn for både dig og plante- og dyrelivet. Det gør vi blandt andet ved at sørge for, at husspildevand renses, inden det ledes tilbage til naturen.

SPILDEVAND I BYEN

Odsherred Forsyning er i disse år i gang med at separatkloakere mange steder i kommunen. Separatkloakering betyder, at der lægges særskilte rør til spildevand og regnvand. Det er dermed kun spildevandet, der renses på renseanlæg. Regnvandet ledes direkte tilbage til naturen. Det betyder, at spildevandsrensningen bliver mere effektiv, men det betyder også, at det du hælder i regnvandskloakken hjemme i indkørslen, havner direkte i vores vandløb, søer og badestrande - uden rensning. Lad derfor være med at vaske bilen i indkørslen og anvend kun regnvandskloakken til regnvand.

SPILDEVAND I DET ÅBNE LAND

Odsherred Kommune er inddelt i oplande til de forskellige vandløb, søer og kystvande. Bor du i et af disse udpegede oplandene vil du få en henvendelse fra os, som handler om at du skal forbedre rensningen af husspildevandet fra din ejendom. Kravet til rensning af spildevandet er forskelligt fra opland til opland.

Oversigtskort over oplandene for Spildevand i det åbne land kan ses på dette link:
www.odsherred.dk/sites/default/files/PDF/kort_til_web.pdf

SPILDEVAND I SOMMERHUSOMRÅDER

Odsherred Forsyning er i disse år i gang med at spildevandskloakere sommerhusområderne i Kommunen. Spildevandskloakering betyder at der kun lægges et rør til spildevand i jorden. Regnvandet skal den enkelte grundejer selv håndtere. Hvis du har et eksisterende nedslivningsanlæg som er etableret mindre end 10 år før kloakeringen, kan du få udsættelse på tilslutningen til kloakken.

SPØRGSMÅL OG SVAR

Ønsker du mere information om spildevand, kan du kontakte Vandteamet
Tlf.: 59 66 60 08
e-mail: vand@odsherred.dk

Vandløb, grøfter og dræn

Vandløb deles op i private vandløb og offentlige vandløb. Langt størstedelen er private.

HVEM VEDLIGEHOLDER VANDLØB PÅ MIN GRUND?

Hvis vandløbet er offentligt vedligeholder Odsherred Kommune vandløbet.

Hvis der er et privat vandløb på din grund, er det dig som skal vedligeholde vandløbet. Med mindre der ligger en afgørelse om andet. Det gælder uanset om vandløbet er åbent eller rørtlagt.

Som bredejer er du ansvarlig for at vedligeholde alle private vandløb på egen grund - det vil sige både at udføre og at betale for vedligeholdelsesarbejdet.

Hvis vandløb ligger i skel, er det almindelig praksis (ikke vedtaget ved lov), at to modstående grundejere til et vandløb hver renser den halvdel, der ligger til højre, når man står midt på sin grund med front mod vandløbet.

HVORDAN VEDLIGEHOLDER JEG MIT PRIVATE ÅBNE VANDLØB?

Du skal sikre, at vandets frie løb ikke er hindret, men du må ikke grave vandløbet bredere eller dybere.

Du må ikke fjerne sten, ler, grus eller tørv fra vandløbet, kun aflejringer og nedfaldne blade eller grene, som hindrer vandets frie løb.

For at begrænse plantevæksten kan der plantes skyggegivende træer på vandløbets bredder. Undgå så vidt muligt slåning af brinken. Du skal:

- Beskære beplantning. Du kan efterlade planteøer og skære planterne skiftevis i højre og venstre side, så der opstår en slynget strømrende. Men det er vigtigt at vandet kan passere.
- Fjerne nedfaldne blade, hvis de hindrer afvandingen.
- Fjerne grene, som blokerer for vandet.
- Fjerne aflejret sand og slam, hvis det hindrer vandets frie løb.
- Optage afskårne planter fra vandløbet, medmindre det ikke er til skade for vandløbet eller det vandområde, vandløbet udmunder i.

Har du et rørtlagt vandløb skal du spule dem og udskifte rør, når det er nødvendigt.

HVOR TIT SKAL JEG VEDLIGEHALDE PRIVATE VANDLØB?

Vi anbefaler, at du gennemgår dit vandløb to gange årligt - i forsommeren og sidst på efteråret.

Er vandløbet omfattet af naturbeskyttelsesloven, må du som udgangspunkt ikke oprense vandløbet uden at få dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Kommunen vedligeholder de offentlige vandløb, men som bredejer skal du sikre, at vi kan komme frem til vandløbet i arbejdsbæltet.

Hvad gælder for offentlige vandløb?

Kommunen vedligeholder de offentlige vandløb efter bestemmelserne i vandløbsregulativet.

På begge sider af offentlige åbne vandløb er der et arbejdsbælte på 6-8 meter og på de rørlagte 2 meter på hver side.

Arbejdsbæltet strækker sig fra vandløbets øverste kant og ind på marken/grunden.

Vi bruger arbejdsbæltet, når vi skal vedligeholde vandløbet, og det kan være nødvendigt at bruge gravemaskiner, når vi oprens.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ:

- Vandløbsmyndigheden og åmændene må arbejde i arbejdsbæltet uden retskendelse.
- Vandløbsmyndigheden varsler normalt ikke aktiviteter i arbejdsbæltet.
- Det er dig, som bredejer, der skal fjerne det grøde, sand mv., vi renser op fra vandløbet.
- Du må ikke anbringe bygninger, faste hegn uden led, plante eller foretage udgravninger af permanent art i arbejdsbælterne

uden, at du har fået en tilladelse af vandløbsmyndigheden.

- Du skal rydde arbejdsbæltet samt beskære træer og buske i kanten af arbejdsbæltet, så grene og stammer mv. ikke generer, når åmændene skal køre arbejdsbæltet.
- Du får ikke erstatning for skader på afgrøder, træer, buske, hegn mm, når vandløbsmyndigheden vedligeholder vandløbene.
- Du skal selv sikre rørudløb, og at drænrør er lagt så dybt, at de ikke skades ved almindelig maskinkørsel i arbejdsbælterne.

VIDSTE DU?

Der gælder forskellige regler for vedligeholdelse, regulering og tilslutning. Læs mere på <http://www.odsherred.dk/vandloeb>, hvor du også kan se vores film.

KONTAKT

Center for Natur, Miljø og Trafik, Vandteam på tlf. 59 66 60 08 eller vand@odsherred.dk.

Naturen i Odsherred

I Odsherred har vi en fantastisk natur til stor glæde for de mange sommerhusgæster og for kommunens borgere generelt. Store områder med overdrev og en del heder gør Odsherred til et specielt område i Østdanmark.

En stor del af kommunens værdifulde natur ligger i sommerhusområderne ud til kysten, og det er derfor vigtigt, at naturgrundene bliver plejet korrekt, hvis vi skal bevare kommunens natur.

8 naturtyper er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Beskyttelsen betyder, at man ikke må ændre på naturens tilstand uden en dispensation fra kommunen. Kommunen giver normalt kun dispensation til ændringer, der gavner naturen eller til indgreb, som har større samfundsmæssig interesse. I sommerhusområder og i byzone er der særlige regler.

DE BESKYTTEDE NATURTYPER

- Særligt udpegede vandløb
- Søer
- Moser
- Strandsumpe
- Strandenge
- Ferske enge
- Overdrev
- Heder

Du kan læse om beskyttet natur på www.odsherred.dk beskyttet natur og på netkort.odsherred.dk kan du se, hvor i Odsherred der er beskyttet natur.

EKSEMPLER PÅ NATURPERLER I KOMMUNEN

I den sydvestlige del af kommunen ligger Bjergene, Diesbjergområdet og Skamlebæksletten, som indeholder store overdrevsarealer. De artsrige områder er nogle af

Sjællands vigtigste indlandsoverdrev, hvor der findes mange fredede og rødlistede arter.

Næbbet på Ordrup Næs er et landskabeligt meget smukt område, som indeholder værdifulde overdrevsarealer.

Korevlerne ud til Sejerø Bugt er et unikt naturområde, som er fremkommet efter en voldsom storm i begyndelsen af 1900-tallet. Området består af et artsrigt strandengsområde omkring en kystlagune.

I det nedlagte kalkbrud ved Klint i den nordlige del af kommunen er der et særpræget landskab med fine overdrevsarealer.

I området mellem Dybesø og Korshage, som ligger i det nordøstlige hjørne af kommunen, er der et varieret og meget værdifuldt naturområde. En del af området er avneknippemose som er en sjælden naturtype på europæisk plan. Dybesø er en meget fin, ren kransnålalgesø, der desuden rummer Sjællands eneste bestand af Strandbo, der ellers er karakteristisk for den endnu renere, meget sjældne søtype lobeliesø.

Hov Vig som består af vanddækkede områder, rørskove og engarealer er et vigtigt område for fugle - ikke mindst store flokke af rastende skeand og hvinand.

I løbet af 2018 kan du finde kommunens nye Naturkvalitetsplan på www.odsherred.dk

Mange grundejerforeninger plejer værdifulde naturområder til gavn for sjældne dyr og planter.

Natura 2000

EU's naturdirektiver betyder, at der er udpeget særlige områder - de såkaldte Natura 2000 områder - for at beskytte bestemte naturtyper samt dyre- og plantearter. Ejendomme i disse områder er underlagt visse restriktioner, til gengæld er de omgivet af en flot og alsidig natur. Den natur skal kommunen og staten sikre både på kort og lang sigt.

I Odsherred er der Natura 2000 områder ved kysten langs Sejerø Bugt, områder i Bjergene og Veddinge Bakker samt områder fra Dybesø til Skansehage samt Hov Vig. Vi kan kun tilsidesætte Natura 2000-beskyttelsen, når væsentlige samfundsinteresser kræver det. Derudover beskytter habitatdirektivet er en række dyre- og plantearter - de såkaldte bilag IV arter - overalt, hvor de findes. Det betyder, blandt andet at man ikke må ødelægge eller beskadige deres levesteder.

HAR DU HUSKET ANMELDEORDNINGEN?

I Natura 2000 er der en anmeldelseordning under land- og skovbrug, der gør, at du skal anmelde visse ændringer af driften af arealer i et Natura 2000-område til os mindst 4 uger inden, du udfører dem.

Vi har lavet et skema, så det er nemt for dig at anmelde en ændret drift i Natura 2000. Du finder skemaet på www.odsherred.dk > **Natura 2000**. Her kan du også læse om aktiviteter omfattet af anmeldelseordningen.

HVAD GÆLDER FOR DIG?

På Danmarks Miljøportal kan du se, hvilke områder der er vejledende registreret som beskyttet naturtype, Natura 2000-beskyttet, hvilke der er fredet og meget andet.

kort.arealinfo.dk (optimeret til Explorer og Firefox)

Naturpleje på din fritidsgrund

Før der blev udstykket sommerhusgrunde i starten af 1900-tallet, bestod områderne primært af strandeng, overdrev, mose og hede. Mange vilde dyre- og plantearter er ved at forsvinde, fordi områderne gror til med træer og buske, og fremmede planter fortrænger de naturligt forekommende arter.

Der er flere ting du kan gøre for at hjælpe med at forbedre forholdene for områdets karakteristiske dyr og planter:

Hvis din grund er blevet mørk med en bar skovbund, så tynd ud i træerne og beskær, så der kommer lys ned til bunden. Det vil give plads til urter og andre planter. Grenaffaldet bør fjernes, så der ikke tilføres næring til jorden, det vil nemlig forringe de vilde blomsterplanters voksebetingelser.

Ved især at have hjemmehørende og gerne egnskarakteristiske buske og træer på din grund, kan du få en større variation af insekter som biller og sommerfugle og et rigere fugleliv.

Slår du din sommerhushave jævnligt med plæneklipperen, så overvej om det er nødvendigt at slå det hele. Slå evt. blot nogle gangstier eller lad nogle mindre områder være, som kun slås en eller to gange i løbet af sæsonen. Det vil give blomsterplanterne bedre vækstbetingelser.

Har du lyng på din grund er det vigtigt at pleje den, for ellers vil den dø efter max. 35 - 40 år. Du kan pleje lyngen ved at slå den med en kort kraftig le eller ved brug af en buskrydder, som kan skære lyngen lige over jorden. Så spirer den på ny. Slå gerne lyngen i etaper over mange år, så der hele tiden findes lyng i forskellige aldre. Det giver levedygtigheder for mange flere arter af blomster og insekter.

Gamle hule træer eller træstubbe vil være til glæde for fugle, der yngler i huller og til mange arter af insekter og svampe.

Kvasbunker vil tiltrække pindsvin, mens tætte tornede buske giver gode rede- og skjulesteder for småfugle.

Grav et lavvandet vandhul med flade brinker. Det vil sikre gode ynglemuligheder for frøer og tudser. Der går ikke lang tid før dyr og planter indfinder sig. Undlad at sætte fisk ud, de vil spise al paddeyngelen. Vær opmærksom på at dit vandhul kan blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper, hvis du graver det større end 100 m².

Vær opmærksom på, at du ikke må ændre i tilstanden af naturområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det er i sommerhusområder naturtyperne moser og søer, men kan også være vandløb. Spørg kommunens naturteam på tlf.: 5966 6005 hvis du er i tvivl om reglerne.

Flere naturområder i kommunen og deres naturtyper, dyr og planter er særligt beskyttede efter reglerne i EU's naturdirektiver.

Svirrefluerne elsker Rynket rose. Desværre udkonkurrerer rosen også den naturlige flora langs kysterne.

Rynket rose

- en invasiv art

Rynket rose er smuk i haverne og langs strandene. Men trods sine smukke blomster er planten uønsket i naturen.

Rynket rose er en invasiv art. Det betyder, at den ikke hører naturligt til i Danmark, og at den udkonkurrerer den naturlige flora, hvor den vokser. Det gør den ved at sætte mange og tætte rodskud og brede sig så kraftigt, at der ikke kommer lys ned til bunden. De hjemmehørende plantearter bliver derfor skygget bort. Resultatet er et mere artsfattigt plantesamfund, hvilket også medfører færre dyr, fx sommerfugle og fugle.

Rynket rose er oprindeligt fra det nordøstlige Asien. Den har ingen naturlige fjender i Danmark, og da den har optimale forhold på sandede jorder, og samtidig er meget tolerant over for salt, vind og tørke, er vækstbetingelserne langs kysterne optimale.

HVAD GØR KOMMUNEN?

Odsherred Kommune har i en årrække bekæmpet Rynket rose på en række af kommunens egne arealer langs kysterne. Nogle steder er roserne slået med maskine flere

gange om året, men nu bruges der en mere drastisk metode, hvor rødder og jordstængler opgraves 2-3 gange i en vækstsæson. Det kan se voldsomt ud fordi behandlingen oftest efterlader et bart sandet område. Men efter få år vil den naturlige vegetation have indfundet sig.

HVAD KAN JEG GØRE FOR AT BEKÆMPE RYNKET ROSE?

Der findes en række metoder til bekæmpelse af Rynket rose. Har du kun nogle få planter på din ejendom er opgravning af planten med spade den mest skånsomme metode. Rynket rose kan også holdes nede ved slåning, men det kræver mange gentagne slåninger i løbet af sæsonen, og det kan derfor betyde, at eks. græsser, som klarer sig godt på trods af slåning, bliver dominerende i stedet for blomsterplanterne.

På www.odsherred.dk kan du læse mere om bekæmpelsesmetoder.

Hvad må jeg på stranden?

Vores strande og kyster må benyttes af alle til fods hele døgnet rundt både sommer og vinter. Den fri færdsel gælder uanset om stranden er privat eller offentlig. Du skal blot overholde nogle enkle regler.

DU MÅ GERNE:

- Færdes til fods uanset om stranden er privat eller offentlig
- Tage ophold og bade, dog mindst 50 meter fra beboelsesbygninger
- Tænde bål på ubevoksede strandbredder, så længe brandvedtægterne overholdes
- Bruge kørestol, trække en cykel eller skubbe en barnevogn

DU MÅ IKKE:

- Cykle og køre med motorkøretøjer
- Slå telt op
- Forhindre andres lovlige færdsel
- Skilte og hegne

Læs mere på www.odsherred.dk under "Offentlighedens adgang til naturen".

HUNDE OG HESTE

Du må gerne have din hund med på stranden. Fra 1. april til 30. september skal din hund være i snor, både af hensyn til andre strandgæster og af hensyn til strandens dyreliv. Du skal have hunden under fuld kontrol. I folde med dyr skal du altid have hunden i snor.

Fra 1. september til 31. maj er ridning tilladt på den ubevoksede del af strandbredden, hvis hesten kan komme lovligt ned på stranden.

HVAD MÅ MAN SAMLE?

Som udgangspunkt skal man have tilladelse til indsamling af ejeren. På de offentligt ejede strande må du tage mindre ting og mindre mængder sand med hjem. En tommelfingerregel er, at man må tage det med, som man kan fragte uden brug af hjælpemidler - i den forbindelse er en spand ikke et hjælpemiddel.

Hvis du lægger din båd på stranden, må den ikke være til gene for andre.

Må jeg lægge min båd på stranden?

Strande og kyster er meget værdifulde og derfor beskyttet i dansk lov. Beskyttelsen betyder at strande og kyster generelt er friholdt fra byggeri og anlæg, med mindre der er dispenseret fra reglerne.

Du må dog gerne have en båd uden motor liggende på stranden i op til 24 timer.

Ønsker du båden liggende på stranden i mere end 24 timer, kræver det accept fra lods-ejeren.

Med stranden menes den ubevoksede strandbred samt den del af klitterne, der er domineret af salttålende plantearter, som f.eks. marehalm, strand-mælde og hjælme.

Båden må ikke ligges på en måde så den generer færdslen på stranden og skal lægges mere end 50 meter fra beboelsesbygninger.

Læs mere på www.odsherred.dk under "Både på stranden".

Se evt. også afsnittet om "Hvad må jeg på stranden?"

Tilskadekomne og døde dyr i landskabet

Læs her, hvad du kan gøre, hvis du finder et tilskadekommet eller dødt dyr i naturen eller på vejen.

Er dyret stadig levende, skal du ringe til Dyrenes Vagtcentral på tlf. 1812. Rør ikke ved dyret - større, sårede dyr kan være farlige.

DØDE DYR

Kommunen sørger i visse tilfælde for at fjerne døde dyr i landskabet. I mange tilfælde efterlades de døde dyr imidlertid i naturen, da de er en naturlig del af fødekæden for andre dyr.

Der er dog nogle områder, hvor vi gør en indsats:

Hvis du på kommunale arealer - fx en kommunal vej - påkører eller finder et dødt dyr, kan du kontakte en af beredskabets serviceassistenter på tlf. 23 64 79 69.

Bemærk at ordningen ikke dækker private

fællesveje og private grunde. Her må du lade dyret ligge eller selv sørge for at skaffe det bort. Det gælder både rådyr, ræve, sæler og andre dyr.

SÆRLIGT FOR STRANDENE

På kommunale strande sørger Odsherred Kommune for at fjerne opskyllede, døde sæler. De døde sæler vil blive gravet ned på stranden, så hunde og ræve ikke kan grave den op igen.

Hvis du finder en død sæl, skal du heller ikke røre ved den, for den kan have en influenza, som kan smitte mennesker.

FÅ MERE AT VIDE

www.odsherred.dk søg på "påkørte dyr", "døde dyr på stranden" eller "tilskadekommet vildt"

Kigge - ikke røre! Sæler kan dø af influenza, som kan smitte mennesker.

En rotte føder ca. 50 unger om året. Ungerne er kønsmodne allerede efter 9 uger, og et rottepar kan derfor blive til 1000 rotter på et år. Derfor har du pligt til at anmelde rotter.

Rotter

Uanset hvor du bor, har du pligt til at anmelde rotteangreb.

Har du rotter på din ejendom, skal du anmelde det på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk/rotter.

Kommunens rottebekæmper vil herefter komme på besøg. Da rottebekæmpelsen bliver betalt over ejendomsskattebilletten, koster det ikke ekstra at få besøg af rottebekæmperen.

Ræveskab

Skab forårsages af skabsmiden og kan hurtigt fjernes med et middel fra dyrlægen.

Skab er ikke farligt for mennesker, men kan smitte hunde og katte. En ræv med skab har ofte pletter uden pels og kan tit have en usædvanlig adfærd. Det er dog ikke ualmindeligt, at rævetæverne i april-juni har bare pletter i pelsen, uden at det skyldes skab.

Hvis en ræv med skab ikke flygter, når du nærmer dig, kan du ringe til Dyrenes Beskyttelses vagtcentral på tlf. 1812 og aftale nærmere.

Finder du en død ræv med skab i din have, kan du lade den ligge, men der er risiko for smitte til hunde og katte.

Vælger du at grave ræven ned, skal hullet være mindst 80 cm dybt, for at undgå, at den bliver gravet op af fx hunde.

Små magre ræve, kan smides forsvarligt ud med restaffaldet. Det betyder mindst to sække med forsvarlige knuder omkring ræven.

Vandflagermus er en af de arter, der kan finde på at tage ophold i huse. Alle arter af flagermus er fredede.

Foto: Giles San Martin

Andre skadedyr

Kommunen foretager kun bekæmpelse af rotter. Er du plaget af andre dyr, fx mosegrise, muldvarper, husmår, hvepse, myrer eller lignende, kan du evt. henvende dig til et skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Du kan finde kontaktoplysninger til skadedyrsbekæmpelsesfirmaer i vejviseren eller på internettet. Vær opmærksom på at nogle dyr er fredede og dem må man ikke bekæmpe uden videre.

FLAGERMUS

Det er ulovligt at slå flagermus ihjel eller ødelægge deres yngle- og levested. Hvis du har flagermus i dit hus, kan du som udgangspunkt ikke gøre andet, end at acceptere deres tilstedeværelse. Visse steder kan der dog opstå støj- eller lugtgener, som man ikke kan afhjælpe.

Hvis man oplever støj- og lugtgener fra en koloni af flagermus i sit hus, som man ikke kan leve med i længden, er det en mulighed at flytte flagermusene. Det skal dog være på en måde, der forulemper dem mindst muligt.

SPØRG VILDTKONSULENTEN TIL RÅDS

Den lokale vilddtkonsulent kan hjælpe med gode råd til hvordan en sådan flytning kan finde sted. Man skal sørge for at planlægge flytningen, da flagermusene ikke kan overleve at blive flyttet på alle tider af året. Du kan kontakte **den lokale vilddtkonsulent i Vestsjælland på tlf. 72 54 32 72.**

Du kan også søge råd og vejledning hos Zoologisk Museum, som har en masse viden om de danske flagermus. De er også interesseret i at få oplysninger om flagermusenes yngle- og levesteder.

FÅ MERE AT VIDE

www.naturstyrelsen.dk søg på "flagermus i huset"
<http://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/>

DEN LILLE GRØNNE 2018 | ODSHERRED KOMMUNE

Nyvej 22 | 4573 Højby

Telefon 59 66 66 66

www.odsherred.dk | kommune@odsherred.dk

Januar 2018 | Oplag: 38.000

Design og medieproduktion:

Kailow A/S, CSR-, miljø- og arbejdsmiljøcertificeret.